

IV. OSNOVNA ŠOLA CELJE

VZGOJNI NAČRT

Celje, 2016

VZGOJNI NAČRT

I Uvod

Vzgojno delovanje šole je opredeljeno v 60. č členu Zakona o osnovni šoli (Ur. list RS 102/2007) kot strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu s tem zakonom, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole.

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja (60. d čl. ZOŠ), vizije in poslanstva šole ter UNESCOVIH štirih stebrov izobraževanja (Mednarodna komisija v okviru Unesca, Delors, 1996): Učiti se, da bi vedeli, da bi znali delati, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim, da bi znali biti.

Vizija: Strpno, odgovorno in vsak po svoji poti do znanja za življenje!

Poslanstvo: IV. osnovna šola Celje želi biti šola, ki:

- daje učencem znanja za življenje,
- jim omogoča, da razvijajo svoja interesna področja in dosegajo rezultate v skladu s svojimi sposobnostmi,
- upošteva njihovo individualnost,
- razvija strpnost, odgovornost in skrb za okolje,
- oblikuje spoštljive, strpne in prijateljske medsebojne odnose,
- ustvarja spodbudne okoliščine za delo,
- dobro sodeluje s starši,
- se uspešno vključuje v nacionalne in evropske projekte.

Vzgojni načrt šole je oblikovan na podlagi:

- Zakona o OŠ,
- učnih načrtov za posamezne predmete,
- priporočila MŠŠ o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta šole,
- analize stanja vzgojnega dela v šoli,
- sprejetih dogovorov med zaposlenimi, učenci in starši, ki so prav tako odgovorni za njihovo uresničevanje,
- Konvencije o otrokovih pravicah.

Namen vzgojnega načrta:

- zagotoviti enotno vzgojno delovanje vseh udeležencev v vzgojnem procesu,
- vzgojiti učence in učenke IV. osnovne šole Celje v prijazne, samostojne, poštene, kritične, razmišljajoče, delovne in ustvarjalne osebnosti,
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, staršev, strokovnih delavcev in lokalnega okolja,
- spodbujati in razvijati pozitivno klimo na šoli.

Vzgojni načrt obsega:

- temeljne vrednote in vzgojna načela,
- vzgojne dejavnosti (proaktivne oz. preventivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
- oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta,
- vzgojne postopke in vzgojne ukrepe,
- oblike spremljanja vzgojnega načrta.

Vzgojni načrt se lahko dopolnjuje ali spreminja. Letne evalvacije vzgojnega dela šole so podlaga njegovega dograjevanja in spreminjanja.

II Temeljne vrednote in vzgojna načela

Temeljni cilji vzgojnega načrta so oblikovani na osnovi temeljnih človeških vrednot, ob spoštovanju moralnih norm in upoštevanju splošnega bontona. Uresničujemo jih v okviru rednega pouka, drugih dejavnosti šole in različnih projektov.

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno, in usmerjajo ravnanja ljudi. Doživljati jih je potrebno v konkretnih situacijah vsakdanjega življenja in jih vedno znova aktualizirati.

Na osnovi analize prednosti in slabosti, ki smo jo izvedli med učitelji, starši in učenci, ter njihovih mnenj, opazanj in pripomb smo določili vrednote, ki jim bomo na šoli namenjali večjo pozornost. To so:

- **odgovornost,**
- **upoštevanje dogovorjenih pravil,**
- **skrb za okolje.**

1 NAČELA VZGOJNEGA DELOVANJA

Pri delu in življenju na IV. osnovni šoli Celje bomo intenzivneje uresničevali naslednja načela vzgojnega delovanja, ki bodo pomagala pri ustvarjanju prijetnega, spodbudnega in ustvarjalnega okolja:

- združevanje pravic, odgovornosti in pravil

Učence bomo navajali na pravice, ki jih imajo, in na to, da pravice prinašajo tudi dolžnosti. Nekatero temeljno pravico so: pravica do spoštovanja in pravične obravnave, do kakovostnega poučevanja, do učenja, do tega, da nas drugi ne motijo.

Vsaka pravica nosi s seboj dolžnost in odgovornost. Učence bomo obravnavali kot osebe, ki zmorejo in morajo skladno s starostjo pretehtati lastna dejanja in predvideti posledice. Učence bomo spodbujali k razpravi in se z njimi dogovorili o vedenju, ki spodbuja spoštljive in iskrene odnose, dobro delo in učenje.

Sprejemanje odgovornosti vključuje:

- spoznanje, da vedenje izbirajo sami in da so nosilci svojih dejanj,
- zavračanje izgovorov ali izmikanja odgovornosti,

- sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih ali neustreznih dejanj,
- upoštevanje zmožnosti prevzemanja odgovornosti glede na razvojno stopnjo.

- spodbujanje samonadzora in samodiscipline

Ob neprimernem vedenju ali kršitvi pravil bomo učitelji pomagali učencem videti problem. Spodbujali jih bomo, da o problemih spregovorijo in jih rešujejo. Z učenci se bomo pogovarjali in dogovarjali, dokler ne bomo skupaj našli ustrezne rešitve.

V primeru, da to ne privede do želenih rezultatov, bomo uveljavljali uresničevanje posledic, da bomo dosegli spoštovanje pravil in pravic drugih.

Povečanje samonadzora bomo dosegli z ustreznimi povratnimi sporočili. Ta sporočila so lahko verbalna ali neverbalna. Z njimi sporočamo učencem, kaj delajo prav in kaj narobe, ter jim tako pomagamo ustvariti sistem samostojnih odločitev, s katerimi bodo usmerjali svoje vedenje.

- strokovna avtonomija, usklajenost vzgojnih dejavnikov in doslednost

Samostojno bomo oblikovali vzgojni načrt, izbrali vrednote ter vzgojne cilje, ki jim bomo namenili posebno pozornost. Upoštevali bomo značilnosti šole in njene okolice.

- osebni zgled

S svojim ravnanjem in dejanji bomo zgled učencem pri delu in življenju v naši šoli. Pri tem bomo upoštevali vrednote, ki jih bomo razvijali, ter pravice in dolžnosti učencev.

- skupno reševanje težav

Težave učencev bomo reševali skupno. Pri tem bodo sodelovali delavci šole, starši in učenci.

- strpnost in zaupanje

Pri delu v šoli bomo spodbujali strpnost tako med učenci kot tudi med učenci in vsemi zaposlenimi ter obiskovalci šole. Gojili bomo zaupanje med vsemi, ki se vsakodnevno srečujemo v šoli.

- sodelovanje

Pri delu in življenju v šoli bomo razvijali in krepili sodelovanje med učenci, delavci in starši.

- zagotavljanje varnosti

Varnost bomo dosegali s spoštovanjem pravic drugih, z odgovornim ravnanjem in z upoštevanjem pravil šolskega reda.

2 VZGOJNE DEJAVNOSTI

Temeljni cilj je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo svoje temeljne potrebe, razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost.

Na IV. osnovni šoli Celje bomo delovali v skladu z naslednjimi proaktivnimi in preventivnimi vzgojnimi dejavnostmi:

- medvrstniška mediacija,
- razvijanje socialnih veščin, skrb za ustrezno komuniciranje, sodelovalno učenje, organiziranje prostovoljnega dela, vrstniške pomoči in medgeneracijskega sožitja ter poudarjanje zglednega vedenja učencev;
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole, spodbujanje zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja;
- odzivnost ter pravočasnost pri reševanju problemov, načrtno reševanje.

3 NAČINI DOSEGANJA IN URESNIČEVANJA CILJEV IN VREDNOT

Uresničevali bomo cilje osnovnošolskega izobraževanja iz 2. člena zakona o osnovni šoli (ZOŠ).

Zagotavljali bomo kakovostno vzgojno-izobraževalno delo, ki bo omogočalo osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi. Hkrati bomo razvijali njihovo samopodobo za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot.

Podpirali bomo pozitivno podobo vseh učencev s tem, da bomo pokazali, da vsak prispeva k življenju v šoli, da bodo socialni cilji jasni, da bosta skrb za zdravje in okolje skrb vseh. Razvijali bomo čut za prevzemanje odgovornosti za svoja dejanja.

Pri pouku, razrednih urah in dnevih dejavnosti bomo v vsebine vključevali skrb za okolje ter navajanje na upoštevanje pravil in prevzemanje odgovornosti za svoja dejanja.

Pri vseh oblikah dela z učenci bomo vključevali samoevalvacijo učencev pri upoštevanju pravil in prevzemanju odgovornosti za svoja dejanja. Rezultate bomo upoštevali kot izhodišča za nadaljnje delo na teh področjih.

S pomočjo srečanj, tekmovanj, projektov in različnih aktivnosti bomo pri učencih poudarjali skrb za okolje in razvijali odgovoren odnos do okolja, v katerem živimo.

S pohvalami in priznanji bomo nagrajevali učence, ki se trudijo in dosegajo vrednote, ki jih gojimo na šoli.

Vzgojni postopki se izpeljejo, kadar učenec ne upošteva navodil in pravil šolskega reda. Po potrebi se uporabljajo vzgojni opomini na podlagi 60. f člena Zakona o osnovni šoli.

4 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Vsi delavci šole se bomo trudili, da bomo imeli s starši naših učencev partnerski odnos, v katerem se bodo uresničevale pravice in dolžnosti:

- **pravica staršev** spoznati primarno vlogo v vzgoji svojih otrok, pravica do dostopa do vseh informacij, ki zadevajo njihovega otroka, in pravica sodelovati v svetu staršev in svetu zavoda;

- **dolžnost staršev** za odgovorno vzgojo svojih otrok, dolžnost posredovanja vseh za šolo pomembnih informacij o otroku in dolžnost, da se o delu in dejavnostih na šoli ustrezno informirajo;

V smislu dobrega sodelovanja in skrbi za čim boljšo obveščenost načrtujemo najmanj tri pogovore s starši vsakega učenca v šolskem letu.

Šola ponuja staršem različne oblike sodelovanja:

- a) **govorilne ure,**
- b) **roditeljski sestanki,**
- c) **telefonski pogovori,**
- d) **elektronsko obveščanje,**
- e) **neformalna srečanja.**

III Uresničevanje in spremljanje

Vzgojni načrt IV. osnovne šole Celje je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena Zakona o osnovni šoli. Sprejme ga svet zavoda na predlog ravnateljice.

Ker je vzgojni načrt živ dokument, ga bomo sproti dopolnjevali.

Za uresničevanje vzgojnega načrta smo odgovorni vsi delavci šole. Ravnateljica spremlja njegovo izvajanje ter določi načine in oblike spremljanja. Pri tem sodelujejo strokovni delavci šole, učenci in starši.

Strokovni delavci v okviru strokovnih aktivov, na pedagoških konferencah in drugih sestankih poročajo o uspešnosti dela in predlagajo spremembe ali dopolnitve.

Učenci na urah oddelčne skupnosti v skladu z vzgojnim načrtom oblikujejo oddelčna pravila in dogovore. Predstavniki učencev o dogajanju v oddelku poročajo na sestankih šolske skupnosti ter sošolcem posredujejo sprejete dogovore in sklepe.

Starši na roditeljskih sestankih, drugih srečanjih in v svetu staršev dajejo predloge in pobude za izboljšanje vzgojnega delovanja šole.

Veljavnost

Učiteljski zbor je s predstavljenim vzgojnim načrtom soglašal na 3. delovnem sestanku dne 30. avgusta 2016.

Dokument je obravnaval svet staršev na seji dne 20. septembra 2016 in izrazil pozitivno mnenje.

Vzgojni načrt je sprejel svet zavoda na seji dne 22. septembra 2016.

Velja od 6. oktobra 2016 dalje.

Branka Gal,
predsednica sveta zavoda